

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: JOHANNES 1 vers 6-13.

Er was een mens, van God gezonden, wiens naam was Johannes. Deze kwam tot een getuigenis, om van het Licht te getuigen, opdat zij allen door hem geloven zouden. Hij was het Licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou. Dit was het waarachtige Licht Hetwelk verlicht een iegelijk mens, komende in de wereld. Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt; en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij is gekomen tot het Zijne. En de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; welke niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn.

Mijn Geliefden!

In de voorafgaande leerrede hebt u het doel, waarmee Johannes deze woorden schreef, vernomen, ik bedoel de woorden: *"En het Licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft Het niet begrepen."*

Onze uitleg was nog een nader antwoord op de gewichtige vraag: "Hoe onderscheid ik waarheid van dwaling?" Uit elk woord van de Evangelist vernemen wij de roepstem: Tot Christus heen en in Hem gebleven, gebleven in Hem, het eeuwige Woord des eeuwige Vaders! Moeten wij ons in de duisternis begeven, ons bij de duisternis voegen, omdat het Licht, Christus, daarin schijnt, omdat de duisternis het schijnsel van het Licht heeft en daarom van dit Licht kan spreken, dan zal het met ons gaan, zoals het met de duisternis altoos gegaan is: zij is tot het Licht niet gekomen, al kwam ook het Licht tot haar. Alle vlees is duisternis, het voegt zich daarom graag bij de duisternis, en waar het, daarin zijnde, van het Licht verneemt, verontschuldigt het de duisternis, meent, dat het toch daarin wat Christus ziet en hoort. Maar al is het ook, dat de duisternis het schijnsel van het Licht gezien heeft, en derhalve van dit Licht spreken kan, moet ik mij daarom bij haar voegen? Zo zou ik evenmin tot het Licht komen, als zij tot het Licht komt. Moet ik, omdat de zon in de donkere woningen schijnt, haar in deze woningen zoeken? moet ik niet, om de zon te genieten, in het licht der zon, moet ik niet in de vrije lucht blijven? Het gaat met de duisternis zoals met de bewoners van de huizen; als de zon helder schijnt, dan maken zij de luiken toe, opdat de zon hun schone meubelen niet bederve. Zo doet de duisternis ook, zij sluit spoedig haar luiken toe, wanneer het Licht maar wat helder in haar schijnt, opdat het Licht haar goddeloze dingen niet als goddeloos bestrafte, niet aan de dag brenge, er niet een eind aan make. Aan het gedrag van de duisternis, al neemt zij ook veel schone woorden aangaande het Licht in de mond, kan men wel zien en horen, dat zij duisternis en dwaling is. net zo kan men aan het Licht wel zien, dat het Lichten Waarheid is; want al wat openbaar maakt, is licht. Al schijnt ook het Licht in de duisternis, zo heeft toch God het Licht van de duisternis gescheiden, en Hij noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Daarbij blijft het. De werken der duisternis kunnen de stralen van de Zon der gerechtigheid niet in zich opnemen, kunnen

ze niet vasthouden. Dit is u nog eens gezegd, opdat u in het Woord blijft, in het Woord, Hetwelk in den beginne was, in Christus, de Zon van uw gerechtigheid, en opdat gij u niet voegt bij de duisternis, voorgevende, dat de duisternis toch ook van Christus, het Licht, spreekt; want zij zal, al spreekt zij er van, nooit een licht in de Heere worden; want zij wil van haar werken niet afstaan, al klaagt zij ook daarover, dat haar werken haar een last en een plaag zijn. Heden dan zullen wij op onze zesde vraag antwoorden: *"Waar ligt de macht en de bevoegdheid, dat ik geloven mag, een kind Gods te zijn?"*

I.

Het antwoord van het Evangelie op onze vraag is zeer bepaald. Wil iemand weten, waar de macht en de bevoegdheid ligt, opdat hij geloven mag, een kind Gods te zijn, dan moet hij iemand hebben, die hem de grond aanwijst, opdat hij niet verleid worde, een leidsman, die van Godswege daar staat, die van God gezonden is, opdat hij hem de grond aanwijze, die ook gezag heeft om te zeggen: "Steun op deze grond!" Zo'n leidsman moet echter een mens zijn, die het zelf ervaren heeft, dat deze grond stand houdt.

De Evangelist noemt ons zo'n mens; *het is Johannes, de Doper*. "Er werd een mens" zegt hij, letterlijk vertaald, daar staande als "een van God gezondene, zijn naam: Johannes." Waarom toont de Evangelist ons deze Johannes als onze leidsman? Er was voor de toenmalige tijd geen, die groter, beter en meer erkend was, dan hij, en ook voor ons is er geen, die meer getrouw is. Toen was overal nog wel godsdienstzin en ijver. Allen wilden de macht en de bevoegdheid hebben om kinderen Gods te worden; maar de meesten lieten het Woord varen; de meesten waren met de Geest begonnen en eindigden nu met het vlees; de meesten liepen die leidlieden na, door welke zij van de genade des Woords afgeleid werden. Al hadden dan de Apostelen des Heeren bij de meesten niet meer veel gezag, zo gold toch Johannes de Doper bij hen alles; deze man was voor allen een grote heilige. "Johannes", zeiden de Joden, "deed wel geen teken, maar alles, wat Johannes van deze (Jezus) zeide, was waar." (Joh. 10:41) "Gijlieden", zo zeide onze Heere tot de Joden, "hebt tot Johannes gezonden, en hij heeft der Waarheid getuigenis gegeven. Doch Ik neem geen getuigenis van een mens." Dat is, Ik heb zulke getuigenis van Johannes voor Mezelf niet nodig; Maar dit zeg Ik, opdat gijlieden zoudt behouden worden. Hij was een brandende en Achtende kaars, en u hebt ulieden voor een korte tijd in zijn licht willen verheugen." (Joh. 5:33 - 35) Daarom begint de Evangelist alhier met Johannes de Doper, zoals dat ook de overige Evangelisten doen. Hij schrijft echter niet: "Er was een mens", maar: "Er werd een mens." Het Woord was in de beginne, voor alle geschapene dingen. De mens werd. "Een mens", zo schrijft hij, opdat men toch zou begrijpen, dat God Zich van de zwakke, zondige mens bedient voor zwakke, zondige mensen, en dat de leidlieden, die God geeft, geen onfeilbare pausen zijn, noch geschilderde heiligen; maar wat Johannes betreft, dat deze optreedt als van God gezonden en daarom alle geloof verdient. Zijn naam luidt dan ook Johannes, dat is, *de Heere is genadig*. Zo heeft hij dan geen evangelie gebracht van werken, die uit menselijke krachten voor of na de genade zouden moeten geschieden, maar hij heeft de genade van Christus verkondigd.

II.

Wij hebben dus een leidsman nodig, die ons de grond aanwijst, waar de macht en de bevoegdheid ligt, dat wij geloven mogen kinderen Gods te zijn. Daarbij zal het blijven: "Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen, die het goede verkondigen"; en: "Zo is dan het geloof uit het gehoor." (Rom. 10:15, 17) "Geliefden", schrijft echter onze Evangelist in zijn eerste Zendbrief (Hoofdstuk 4: 1), "geloof niet een iegelijken geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn; want veel valse profeten zijn uitgegaan in de wereld." Hier hebben wij een Profeet en wegwijzer, welke God Zelf door Zijnen Profeet Maleachi "Zijnen engel" genoemd heeft, en op welke Hij heeft heengewezen als op de Profeet Elias, die voor het Aangezicht des Heeren de weg bereiden zou, die de harten der vaders tot de kinderen bekeren zou en de ongehoorzamen tot de voorzichtigheid der rechtvaardigen. Welk een mens was wel deze, dat God dreigde, de aarde met de ban te zullen slaan, indien men hem niet geloofde? (Mal. 4) Het vlees zoekt het zo graag in het uitwendige. Welaan, beziet deze mens van alle kanten. Was er ooit een beter heilige?

Hij woonde in de woestijn; hij had zijn kleding van kemelshaar en een lederen gordel om zijn lendenen, en zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honig. Hij leerde Zijn discipelen vasten en bidden, en aldus donderde zijn stem in de geheime vertrekken van een overspelige koning: "*Het is u niet geoorloofd, uws broeders vrouw te hebben.*"

III.

Heeft deze Profeet zichzelf verheerlijkt, zichzelf gezocht, gelijk de valse profeten en de valse apostelen doen, die niet bewijzen kunnen, van God gezonden te zijn? Heeft hij op enigerlei wijze gezegd: *Ik ben het?*

Deze kwam tot een getuigenis, schrijft de Evangelist, om van het Licht te getuigen, opdat zij allen door hem geloven zouden. Hij was het Licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou. Johannes was geen heilige, zoals later Antonius, die, nadat hij in de woestijn met eigenwillige godsdienstigheid de wereld had bedrogen, aan het einde van zijn leven gekomen zijnde, een eenvoudig handwerker naar de weg der zaligheid vragen moest. Deze Doper heeft niet van zich getuigd; hij wilde niet eens een Profeet zijn, niet "Elias" genoemd worden. Hij was "de stem eens Roependen in de woestijn", en aldus riep hij: Alles zal spoedig een woestijn worden; die grote en die vreeslijke dag des Heeren is er, bekeert u! Dat niemand in zijn hart denke: ik ben een kind van Abraham, daarom ben ik een kind Gods. God kan zelfs uit deze stenen aan Abraham kinderen verwekken. Johannes is niets in eigen ogen, en omdat hij niets is, roept hij de eigenwillige godsdienstige mensen toe: "Gij adderengebrouwsel, wie heeft u aangewezen te vlieden van de toekomenden toorn? Brengt vruchten voort, der bekering waardig! en ook is alreeds de bijl aan de wortel der bomen gelegd; alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen." (Matth. 4:7 10) Aldus heeft hij alle aanmatiging, rechtvaardigheid en trotsheid van het vlees neergehaald en vertreden, en heeft alleen getuigd van het Licht, van Christus, het Woord. Van Hem riep en getuigde hij: "Deze is het; Deze is de Heere, Die tot Zijn tempel zal komen. Deze is het, voor Wiens Aangezicht ik ga. Die na mij komt, Die voor mij was, Die uit de hemel, Die boven allen is! Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegdraagt." En wederom sprak hij: "Zie het Lam Gods." Dit getuigde hij; want God had hem daartoe gezonden, opdat allen door hem zouden geloven, niet, opdat zij hém zouden blijven aanhangen, maar opdat zij door zijn getuigenis zouden opstaan, om de toorn Gods te ontvlieden, en de vergeving hunner zonden en het recht op het eeuwige leven bij dit Lam zouden zoeken. Hij was het Licht niet. Dit heeft hij genoegzaam betuigd. "Ik doop met water; maar Hij staat midden onder ulieden, die u niet kent. Dezelve is het, Die na mij komt, Welke voor mij geworden is, wie ik niet waardig ben, dat ik Zijnen schoenriem zou ontbinden." (Joh. 1:26 27) zo sprak hij, opdat zij allen hem slechts voor de wegbereider zouden houden, die alleen gekomen was, om van het Licht te getuigen, opdat een ieder zou opstaan, om tot het Licht te gaan. Onze Evangelist wil dus zeggen: *In het Woord, in Christus, gebleven!* Bij Hem ligt de macht, om een kind Gods te worden! Hij geeft deze macht aan hen, die geloven. Dit geloof komt van God, en niet van de mensen. Het komt evenwel door het gehoor van de prediking; de prediking geschiedt door een mens; maar deze mens moet ook van God komen. De rechte prediker is echter niet zelf het Licht, hij wijst de mensen van zich af en drijft hen tot Christus heen. Daarom wacht u voor dezulken, die u van Christus, van het Woord, aftrekken en zichzelf voor het Licht uitgeven. Ook mag men niet aan hetgeen gehoord wordt, blijven hangen, alsof het daarin ware, maar de getuigenis werd gegeven, opdat zij de mens van alle dingen af en tot Christus heendrijve, en opdat men, als men Christus gehoord heeft, hierbij blijve, in het Woord blijve, Hetwelk van den beginne was. Gelijk dan ook onze Evangelist in zijn Brief schrijft: "Doch u hebt de zalving van de Heilige, ... En gij hebt niet nodig, dat iemand u lere." (1 Joh. 2: 20, 27)

IV.

Men zocht destijds allerlei wegwijzers of leidlieden, zoals men die heden ten dage nog zoekt. Men begon spoedig de Apostelen des Heeren gering te achten, en zodanige apostelen na te volgen, die de mensen allerlei licht voortoverden; maar wee de armen zielen, wanneer het enige Licht, Hetwelk tot in de troon

Gods de weg verlicht, haar ontnomen wordt! De Evangelist heeft een getrouwe leidsman genoemd, die door God beloofd en door God gezonden was. Deze heeft bekering gepredikt, heeft het geloof gepredikt, de genade gepredikt. Hij heeft van Godswege van het Woord, van Christus, getuigd: "Zie het Lam Gods!" Gehoorzaamt dan aan deze wegwijzer of leidsman, die door God u gezonden is, en verwerpt alle anderen! Bij de wegwijzer, de leidsman kunnen wij echter niet blijven staan. Wij moeten tot het Lam komen, opdat wij daarop onze zonden leggen, opdat dit Lam die wegdrage, gelijk de leidsman gezegd heeft. Wat doen wij met al het andere licht? Dit, het Woord, Christus is het waarachtige Licht. Niet zodra zijn wij tot dit Lam gekomen, of wij bevinden, dat het Lam geheel en al Licht is, een ander Licht, dan alle lichten, die door het vlees, door de begeerte en door het verstand zijn aangestoken. Dit is een Licht, dat ons onze verlorenheid en verdorvenheid in waarheid doet zien als algehele verlorenheid en verdorvenheid. Dit is een Licht, dat de weg tot God verlicht, waardoor wij de genoegdoening en verzoening, onze rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomen verlossing in Hem aanschouwen. Hier is geen spraak van een licht, dat voor de een mens anders dan voor de anderen ware, of dat wij genoodzaakt waren, om van de een tot de anderen te gaan, om te zien, wie ons het meest zou kunnen verlichten of een steeds helderder licht zou kunnen ontsteken. *Dit is het waarachtige Licht, Hetwelk verlicht.* Hier zijn niet onderscheiden wegen, zodat de een met dit, de ander met dat licht in de hemel zou kunnen komen; nee, dit Licht verlicht alle mensen, een iegelijk mens. Ieder mens, die niet van de duivel maar van God verlicht wordt, wordt door dit Licht verlicht. En wat doen wij met al het licht, hetwelk God niet beloofd heeft? God heeft slechts een Licht beloofd, dit is het Woord, Christus; zoals geschreven is: "Het volk, dat in duisternis zat, heelt een groot Licht gezien" (Matth. 4:16) en wederom: "Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt" (Jesaja 60: 1); en wederom: "Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan." (Mal. 4: 2) Daarom schrijft de Apostel: "Dit was het waarachtige Licht, Hetwelk verlicht een iegelijk mens, komende in de wereld", dat is, welk Licht in de wereld komen zou. Zoals ook Martha betuigt (Joh. 11: 27): "Ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou."

V.

Vragen wij dus: *"waar ligt de macht en de bevoegdheid, opdat men mag geloven een kind Gods te zijn?"*

Dan zal het ons kwalijk gaan, als wij ons laten verleiden, om op een denkbeeldige macht te vertrouwen, en niet letten op deze woorden van de door God gezonden leidsman: "Zie het Lam Gods", of niet acht geven op de woorden van de Apostel des Heeren: "Dit was het waarachtige Licht, Hetwelk verlicht een iegelijk mens, komende in de wereld." Hoe kwalijk het ons zal gaan, indien wij ergens elders de bevoegdheid tot en het recht op de zaligheid zoeken, indien wij het bij het vlees zoeken, dat spreekt de Evangelist zeer duidelijk uit, als hij schrijft: "Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt, en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij is gekomen tot het Zijne (tot Zijn erfdeel), en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen." Net zo betuigt de Apostel Paulus: "Overmits de Joden een teken begeren, en de Grieken wijsheid zoeken." (1 Kor. 1: 22)

Zolang als de wereld bestaat, was Christus in de wereld; weliswaar niet lichamelijk, maar *met Zijn Geest, Zijn genade en majesteit*. Ik heb dit in mijn laatste leerrede u aangetoond. Men zou Hem aan de schepselen hebben kunnen waarnemen, als men daarop had willen acht geven. Men had kunnen weten, dat Hij van ouds de Schepper, de Drager en Verzoener der wereld is. Men had Hem als de zodanige aan alle plaatsen kunnen vinden. Het zou voor mij een lichte zaak zijn, om van alle volkeren der oudheid te bewijzen, dat zij Hem gemakkelijk hadden kunnen grijpen, maar zij hebben het niet gewild, omdat zij aan de dienst der zonde de voorkeur gaven. Daarom zijn zij ijdel geworden in hun overleggingen. De zeer wijze volken der oudheid hebben al zijn goedheid voor niets geacht; zij hebben Hem niet gekend, omdat zij Hem niet liefhadden. En och, dat het nu beter gesteld ware! Christus is nog in de wereld, ook in de zogenaamde "Christelijke" wereld, maar hoe heeft men zich daar van den beginne af aan gedragen? Was het 't waarachtige Licht, het Woord, Christus, waardoor men zich liet bestralen, of was het de filosofie, de

wijsbegeerte? Socrates, Pythagoras, Plato, Aristoteles, Kant, Hegel, Schleiermacher, Schelling, dat zijn de lichten, waardoor de wereld zich tot kinderen Gods wil vormen! En al schrijft zij ook een Commentaar, een uitleg voor de woorden: "Christus is de Kracht (Macht) Gods en de Wijsheid Gods, want het dwaze Gods is wijzer dan de mensen, en het zwakke Gods is sterker dan de mensen" (I Kor. 1: 24, 25), zo kent zij toch Christus niet, al noemt zij ook Zijn Naam. Niettemin zoekt het vlees verlicht te worden door zulke dwaal- en nachtluchten der filosofie en men maakt de Zon der gerechtigheid tot een laag en ondergeschikt licht, waaraan de min-ontwikkelde geloven mag! Dat moet men echter niet doen, wil de Evangelist zeggen, maar men moet bij het waarachtige Licht blijven, en bij dit Licht alles, alles zoeken. Velen evenwel willen het niet in de wereld zoeken, maar bij het uitverkoren volk Gods. Zo zoekt men het Licht wederom in de huizen en niet in de vrije lucht! Niet allen zijn echter Gods volk, al heten zij ook "van God" te zijn en "van Christus." Hij is gekomen tot het Zijne, tot Zijn erfdeel; en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. De bouwlieden hebben van ouds de Hoeksteen verworpen en zich een steen verkozen, welke zij zelf met hun handen hebben toeberaid. Hier staat de geschiedenis van het godsdienstige vrome vlees, als het door God verworpen is, omdat het Christus, de waarachtige God en het eeuwige Leven, verworpen heeft. Wij kunnen dezelve ook lezen in de gelijkenis, die de Heere Jezus gesproken heeft van de wijngaard, zoals Mattheüs ze heeft opgetekend (Hoofdstuk 21:28 44): "Een mens had twee zonen, en gaande tot de eerste zeide hij: Zoon, ga heen, werk heden in Mijn wijngaard. Doch hij antwoordde en zeide: Ik wil niet; en daarna berouw hebbende ging hij heen. En gaande tot de tweede zeide hij desgelijks, en deze antwoordde en zeide: Ik ga. heer; en hij ging niet. Wie van deze twee heeft de wil des vaders gedaan? Hij zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat de tollenaars en de hoeren u voorgaan in het Koninkrijk Gods. Want Johannes is tot u gekomen in de weg der gerechtigheid, en gij hebt hem niet geloofd; maar de tollenaars en hoeren hebben hem geloofd; doch gij, zulks ziende, hebt daarna geen berouw gehad, om hem te geloven.

Hoort een andere gelijkenis: Er was een heer des huizes die een wijngaard plantte, en zette een tuin daarom, en groef een wijnpersbak daarin, en bouwde een toren, en verhuurde die de landlieden, en reisde buitenslands. Toen nu de tijd der vruchten genaakte, zond hij zijn dienstknechten tot de landlieden om zijn vruchten te ontvangen. En de landlieden, nemende zijn dienstknechten, hebben de énen geslagen, en de anderen gedood, en de derde gestenigd. Wederom zond hij andere dienstknechten, meer in getal dan de eerste; en zij deden hun desgelijks. En ten laatste zond hij tot hen zijn Zoon, zeggende: Zij zullen Mijn zoon ontzien. Maar de landlieden, de zoon ziende, zeiden onder elkander: Deze is de erfgenaam; komt, laat ons hem doden en zijn erfenis aan ons behouden. En hem nemende, wierpen zij hem uit buiten de wijngaard, en doodden hem. Wanneer dan de heer des wijngaards komen zal, wat zal hij die landlieden doen? Zij zeiden tot hem: Hij zal de kwaden een kwaden dood aandoen, en zal de wijngaard aan andere landlieden verhuren, die hem de vruchten op haar tijden zullen geven. Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften: De Steen, die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks; van de Heere is dit geschied en het is wonderlijk in onze ogen? Daarom zeg Ik ulieden, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden en aan een volk gegeven, dat zijn vruchten voortbrengt. En wie op deze Steen valt, die zal verpletterd worden; en op wie hij valt, die zal hij vermorzelen." O hoe gelukkig is de ziel, die de dierbare wenken behartigt, welke dit Evangelie in weinige woorden geeft! Waar wilt u heengaan, om zalig te worden? Waarheen, om de macht te bezitten een kind Gods te worden? "Er werd een mens, zijn naam is: de Heere is genadig; deze werd door God gezonden." Waarheen wijst hij ons? Zo roept hij: "Zie het Lam Gods!" Moet u het nu verder nog in de wijsheid der wereld of in de Joodse vroomheid, dus: bij het vlees, zoeken? Het Lam is ons Licht, het Lam geeft de macht, om een kind Gods te worden.

VI.

Aldus schrijft de Evangelist: "Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven, kinderen Gods te worden, namelijk, die in Zijn Naam geloven."

U vraagt: waar ligt de macht, dat ik geloven mag een kind Gods te zijn? Welnu, hoor een woord! Zie, waar de macht ligt, waardoor u een kind Gods wordt. Christus, het Woord, geeft u de macht. Heeft Hij u deze

macht gegeven, zo zal Hij door Zijn Heilige Geest het u ook wel verzegelen, dat u geloven moogt een kind Gods te zijn. Maar hoor wederom een woord! Zij, aan wie Johannes dit Evangelie schreef, zullen wel moeite gedaan hebben, om kinderen Gods te worden, maar zij waren in gevaar, om het te zoeken bij verkeerde leidlieden, en bij lichten, die naast het ware Licht staan, zij waren dus in gevaar, om het van nieuws af te zoeken in de werken van het "doe dat!" Op zulke wegen verkrijgt men echter nooit de macht om een kind Gods te worden. En al zij het ook, dat men zichzelf wijsmaakt, een zodanige te zijn, gelijk dan zo velen in dit dal en in deze stad doen, zo gevoelt men toch wel, dat men daartoe geen macht heeft ontvangen. Het Woord, Christus, als het Licht en de Wijsheid des Vaders, geeft daartoe alleen de macht. Wilt u deze macht hebben, zo moet u eerst Christus hebben.

Maar het hebben van Christus is nog onderscheiden. De duisternis heeft Christus gehad, de wereld heeft Christus gehad, het uitverkorene volk heeft Christus gehad, maar de duisternis, de wereld en het uitverkorene volk hebben bewezen, hoe ellendig, hoe van God afgedwaald en vervreemd alle vlees is, dat het Christus kan hebben en nochtans verloren gaan. Om Christus te hebben, Hem zo te hebben, dat u door Hem zalig wordt, moet u eerst zonden hebben, moet u eerst radeloos zijn en uzelf reddeloos verloren gevoelen, zodat u geen licht meer hebt, en geen weg meer weet, en geen middel meer ziet, om van uw zonde, schuld en straf bevrijd te worden. Daar heeft dan de filosofie uitgediend en ook de vroomheid van het vlees; dan kunt u het in uw eigen vlees en in zijn rechtvaardigheid evenmin als bij enig ander vlees vinden; daar opent u echter de Heilige Geest ogen en oren, dat u de stem van de Roepende in de woestijn wel verneemt: "Zie het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegdraagt." God Zelf is het, Die u de ogen des geestes opent, dat u het Lam ziet, én Hij schenkt u dat Lam. Zo neemt u Christus aan, u ontvangt Hem van God Zelfen als uw gerechtigheid, heiligmaking en verlossing, als de Zoon van God, als het eeuwige Woord en het enige Kind des Vaders. En omdat Hij als zodanig u van de Vader geschonken is, zo geeft Hij u de macht door Zijn Heilige Geest, dat u geloven moogt, om Zijntwil een kind Gods te zijn; want Hij ziet, wat God in u gewerkt heeft, namelijk, dat u uw eigen naam verworpen hebt, en van geen anderen naam onder de hemel meer weten wilt, dan van de naam Jezus Christus, en dat u op deze Naam voor tijd en eeuwigheid uw vertrouwen gesteld hebt.

VII.

Daar is ons dan echter de gehele zaak van onze zaligheid uit de handen genomen, zult u denken.

Ja, zo is het ook. Wie het echter begrijpt, gevoelt de macht, die hem gegeven is, dat hij tot de Heere mag zeggen: "O Heere, zekerlijk, ik ben Uw knecht, Gij hebt mijn banden losgemaakt." Hij gevoelt de macht, dat hij "Abba, Vader!" roepen mag. Hij gevoelt de macht, waarin hij vrede heeft bij God en reeds hierbeneden zalig is, al is het ook in hoop. God echter zal soeverein, vrijmachtig blijven, en wie Zijn Christus, het Lam, Dat Hij gegeven heeft, niet geheel en al voor zijn Zaligmaker, voor zijn Licht, voor zijn Wijsheid, voor Zijn gerechtigheid houden wil. En wie dat Lam niet navolgen wil, waar Het ook heengaat, moet toezien, waar hij blijft. God heeft de ganse zaligheid van een arme zondaar in Zijn Christus, in het Woord, vastgesteld, en wie van dit Woord der genade een haarbreed afwijkt, moet het wél weten, dat de macht, om een kind Gods te zijn, niet in zijn hand ligt. Hoe weinig alle aanmatiging, hoe weinig het doen, het lopen, het willen hier baat, betuigt onze Evangelist, als hij schrijft: *Welke niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn.* Daar vernemen wij, wie degene zijn, die God aan Zijn Zoon schenkt, en aan wie de Zoon de macht geeft, om kinderen Gods te worden. Daar vernemen wij echter ook, wie degene zijn, aan wie God Zijn Zoon niet geeft, al kennen zij Hem ook bij Name; en wie degene zijn, aan wie de Zoon de macht niet geeft, om kinderen Gods te worden. Al is men ook een kind Abrahams of een Christen; al zoekt men ook zichzelf, terwijl men naar het vlees wandelt, te verzekeren, een kind Gods te zijn, al meent men ook met zijnen vrije wil dat te kunnen geloven, zo heeft men daarom Christus nog niet als van God geschonken, heeft ook niet van Christus de macht bekomen, om een kind Gods te worden. Hier baat geen menselijke wil, hier baten ook volstrekt geen vleselijke voorrechten, geen werken, geen krachten; dat hangt alleen af van een ontfermenden God. Wie uit God geboren is, die wordt

tot de Zoon getrokken; en wie zo tot de Zoon getrokken wordt, die werpt Hij geenszins uit, maar geeft hem de macht, om een kind Gods te worden; want zo'n ellendige vertrouwt op de naam van deze Zoon, en op niets anders meer. Wie nu vanwege hetgeen hij hier hoort, niet in waarheid aan zichzelf vertwijfelt, die zal nog eenmaal moeten vertwijfelen, omdat hij niet tot de ontfermenden God gaat, omdat hij niet door de deur ingaat, welke de Doper aldus aanwijst: "Zie het Lam Gods!" Immers hij, die kracht en wil en werken heeft, kan geen smaak vinden in ontferming. Wie daarentegen vanwege hetgeen hij hier hoort, in waarheid aan zichzelf vertwijfelt, en vraagt: "Waar moet ik het dan nu zoeken?" die antwoord ik: "Bij de ontfermenden God."

Dit wete een ieder van u: *Wie niet uit God geboren is, die is tot nu toe verloren.*

Dat alles heb ik echter gepredikt, en dat alles betuigt de Evangelist, opdat wij zouden leren afstand te doen van onszelf, van alle eigen wijsheid, rechtvaardigheid, kracht, voorrecht, wil, en opdat wij het geenszins meer zoeken bij het vlees, welke naam het ook moge dragen; maar veelmeer, opdat wij leren God te vrezen, Zijn vrijmacht te erkennen, en Christus lief te hebben als het eeuwige Woord en de Wijsheid des Vaders, en als ons enige en waarachtige Licht en Leven, onze Gerechtigheid, Heiligheid en Verlossing. Wie nog met de een voet in de wereld staat, die moge zich wel het geloof opdringen, dat hij een kind Gods is, hij zal echter nooit de macht daartoe ontvangen hebben, hetgeen zal blijken, zodra het er op aan komt, wanneer dit zijn geloof op de proef gesteld wordt. Wie zegt: "Ik ben dus geen kind Gods" en het daarbij laat blijven, die zal zien, in welke hij gestoken heeft. Wie echter arm en blind en ellendig is, die heeft rust noch duur, tot hij uit God geboren is en van Christus de macht heeft ontvangen, om een kind Gods te zijn; die houdt niet op, om ontferming te roepen, totdat hij door de Geest der genade verzegeld is. Hij, Die het gebed om ontferming geeft, geeft ook de verhoring. Het is juist het bewijs, dat men uit God geboren is: dat men zonder het Woord, Christus, vanwege zijn ellendigheid nergens weet te blijven.

Al wie niet uit God geboren is, kan het hier en daar vinden; wie daarentegen uit God geboren is, al zou hij ook, als een verloren schaap ronddolend, hier of daar weide zoeken, hem wordt toch zijn nood meer en meer ontdekt, en dan is het gedaan met al de wandel naar het vlees. De Naam Desgenen, Die hem de macht heeft gegeven, om een kind Gods te zijn, blijft ten laatste zijn enige Grond en zijn enig Licht. Hij moet in het Woord blijven, want hij is uit God geboren. *Welgelukzalig de mens, die deze dingen verstaat!*
AMEN.

Gehouden te Elberfeld op 27 Januari 1850, des voormiddags.